

23
MAI 2024

Littera

Kallid lõpetajad, Littera toimetus soovib, et tulevikus täituksid kõik teie soovid ja ettevõtmised ning loodab, et jääte iseendaks ja täidate oma elu ennekõike tähtsate asjadega. Ärge sattuge tulevikku kogemata. Looge oma tulevik ise (R. Smith).

Õnne, edu ja armastust!

Üks professor pidas ülikoolis loengut. Loengu alguses võttis ta välja klaaspurgi ja täitis selle umbes 5 cm suuruste kividega.

“Kas purk on nüüd kive täis?” küsis ta tudengitelt. „Jaa!” vastasid tudengid.

Siis võttis professor mõned väiksemad kivid ja pistis need ettevaatlikult suurte kivide vahele.

“Kas purk on täis?” küsis ta uuesti.

“Jah!” vastasid tudengid.

Siis võttis professor kotikese liiva ja puistas selle kivide vahele. Nüüd hakkasid üliõpilased naerma, sest liiva mahtus purki ju ikkagi veel.

“Kujutage nüüd ette, et see purk on teie elu!” ütles professor.

“Suured kivid on teie elus kõige olulisemad asjad: perekond, sõbrad, tervis – tähendab kõik see, mis, juhul kui te isegi kõigest muust ilma jääte, täidab teie elu sellegipoolest. Väikesed kivid on vähemtähtsad, nagu näiteks kool, telefon, trenn. Aga liiv on hoopis midagi muud, kuulujutud, halb ilm, sotsiaalmeedia! Ärge unustage, et kui te olete purki liiva valanud, siis ei ole seal ju enam ruumi ei suurte ega väikeste kivide jaoks. Samuti on elus! Kui te täidate oma elu väikeste ja tühiste asjadega, siis ei ole seal enam ruumi suurte ja oluliste asjade jaoks. Mõelge alati sellele, et teie elu saaks olla õnnelik. Suhelge sõpradega, hoidke oma lähedasi, käige vajaduse korral arsti juures – töö, kodu koristamise ja muu kivipuru ja liiva jaoks jätkub ju alati ruumi. Täitke oma elu suurte kividega, ülejäänud on ju vaid liiv!”

Üliõpilased noogutasid.

Pühendusega 9. klassidele

Armas koolilõpetaja!
Meie elu on kui maja,
millel mitu korrust
mõnel korrusel on vaja
peatust teha korraks.
vahel trepist joostes üles
vahel vaevaliselt
täna lähed lilled süles
rõõmsalt, naerusuuiselt.
viimaks oled jälle jõudnud
korrus kõrgemale
küllap on see vaeva nõudnud
tööd ja kõva tahet.
Nüüd on aeg, et võtta sõbrad
korraks enda ligi,
meil on keelel siirad sõnad:
"Küll sa oled tubli"

Paide Hammerbecki Põhikooli koolipere

Pilk minevikku ja tulevikku ning olevikku

Küsimustele vastavad 6. lennu lõpetajad

Mida teeksid täna teisiti võrreldes eelmise aastaga?

Eliise: Kuulaksin tundise rohkem õpetajat. Leiaksin endale rohkem aega, sest viimasel aastal on palju stressi ja muretsemist eksamite pärast.

Mis oli sinu lemmiktund?

Mariken: Kehaline kasvatus, kuna mulle meeldis teha tunnis palju tegevusi, mis olid lõbusad ja põnevad.

Maikel: Kehaline kasvatus, sest see on kõige lihtsam tund. Igaüks saab sellega hakkama.

Milline toit meeldis sulle sööklas kõige rohkem?

Karl Erik: Kanakoivad ja kartulipuder ja magustoiduks kissellid.

Mida/keda igatsed pärast kooli lõpetamist enim?

Elisabeth: Klassikaaslaseid ja õpetajaid. Klassikaaslaseid, sest oleme nii kaua koos olnud. Õpetajaid, sest igaüks on omamoodi, kuid enamasti on nad hoolivad, toetavad ning vajadusel olemas. Lisaks tunnevad meid piisavalt hästi ning teavad kõikide õpilaste iseärasusi, mis lihtsustab vajadusel õpilaste aitamist.

Marta: Jään igatsema melu ja oma klassi, kes on mulle nagu teine pere.

Laura Liisa: Jään igatsema oma õpetajaid ja sugulasi.

Foto: Grete Marie Olde

Milline oli sinu lemmikkooliüritus?

Elinor: Mulle meeldis kõige enam jõulupidu. Saime klassiga koos palju aega veeta ning meil oli tore.

Kui saaksid midagi koolis muuta, siis mis see oleks? Miks sa seda teeksid?

Jasper: Tooksin kõikidesse klassidesse erinevaid

taimi, nt potitaimi, õitsevaid lilli. Teeksin seda, sest see looks hubase ja ilusa keskkonna õppimiseks.

Andero: Kui ma saaks koolis muuta ühe asja, siis need oleksid koolitoidud. Need on liiga kuivad.

Mart: Sisedisain võiks rõõmsameelsem olla. Peaaegu kõikides seinades on augud, pingid, toolid logisevad.

Joosep: Ehitaksin uue koolimaja, sest praegune on vanamoodne.

Vanessa: Muudaksin palju, aga üks oleks kindlasti see, et siin oleks parem õppimise keskkond – vähem kiuslikkust ja rohkem sõbralikkust.

Iti: Mulle meeldiks, kui tunnid oleksid pikemad. Sel juhul saaksime keskenduda ühele õppeainele pikemalt ja põhjalikumalt. Sellise muudatuse tõttu oleks kindlasti ka kodutöid vähem.

Kui saaksid, siis kas jääksid/ei jääks siia kooli edasi õppima?

Anett: Pigem vist ei jääks, sest tahan muutust ja uute inimeste ja keskkonnaga tutvuda.

Georg: Ei jääks, lähaksin mujale õppima.

Kateisha: Jah jääksin, sest olen siis juba 9 aastat õppinud.

Emma: Arvan, et ei jääks, sest soovin tutvuda uute inimeste ja õpetajatega ning uue kooli keskkonnaga.

Foto: Grete Marie Olde

Millise nõuande annaksid järgmistele 9. kl õpilastele?

Hanna: Planeerida asju ette ja võimalikult vähe puududa. Kindlasti käia matemaatika konsultatsioonides!

Birgita: Pane tunnis tähele! Õpi hoolsasti! Veeda klassikaaslastega palju aega koos!

Milline klassiüritus on sulle kõige rohkem meeldinud? Miks?

Mooses: Mulle on meeldinud kõige enam klassiõhtud, sest seal olid lähedad tegevused.

Oliver: Minu lemmiküritus oli õppekäik Rakett 69 stuudiosse.

Merilin: Metsajõe laager ja ekskursioon AHHA keskusesse.

Millise nõuande annaksid järgmistele 9. kl õpilastele?

Jane-Ly: Pingutada – anda endast alati parim! 9. klassi lõpus on õudne tempo. Tee kõik asjad õigeaegselt ära.

Birgit: Puudu nii vähe kui võimalik, sest pärast on raske järele õppida.

Mis oli sinu lemmiktund?

Timo: Mulle meeldib kõige rohkem keemia, sest see on minu jaoks kerge ja õpetaja on väga hea ning tore.

Andry: Ajalugu, sest mulle meeldib ajalugu.

Kes oli sinu lemmikõpetaja

Isabel: Õpetaja Lorina! Ta on alati hea tujuga, õpetab

väga hästi ja arusaadavalt. Kui on endal tahet õppida, siis on hea hinne garanteeritud.

Romet: Mulle meeldis kunagi õpetaja Andres Pleesi.

Robin: Minu lemmikõpetaja oli Lorina Kukk, sest ta õpetab väga hästi ja arusaadavalt. Lisaks on ta väga õpilassõbralik nii käitumises kui ka hindamises.

Mis võiks meie koolis teisiti olla?

Marek: Rohkem tuleks mõelda vaimsele tervisele.

Kristjan-Erik: Natuke pikemad vahetunnid, et puhata, maha rahuneda eelmisest tunnist.

Karl Gustav: Koolis võiks olla parem toit ja vähem kodutöid, vahetundides liikumispausid. Õpetajad võiks tundides teemasid põhjalikumalt läbi võtta.

Karola: Arvan, et võiks olla rohkem koduseid toite, mis maitsevad kõigile. Sellisel juhul võib olla süüakse rohkem kui visatakse toitu ära.

Foto: Grete Marie Olde

Kas paneksid tulevikus oma lapse siia kooli õppima?

Diandra: Kindlasti mitte! Enamik õpetajatest pole õpilassõbralikud ning toimub ainult üks tuupimine, millest tegelikult pole kasu.

Mirjam: Arvan küll, sest minu arvates on siin hea tase ja õpitulemused on head.

Age-Anette: Ei paneks, sest tahan, et mu lapsel oleks võimalus samas koolis ka keskkool lõpetada.

Simo: Jah, paneksin, kuna siin on sõbralik õhkkond ja toredad õpetajad.

Andre: Ei, sest ma ei elaks Paides.

Ismail: Jah, paneksin, sest see kool on lähedal.

Millise hinde paneksid koolile?

Anete: "4+", sest nii hull ka asi pole, kuid viit ei paneks.

Eliise Koovit: Keskmine "4". Mulle meeldis kool mõned aastat tagasi rohkem. Alati tehakse ettepanekuid, kuid tavaliselt need ei jõua kuhugi!

Rasmus: "5", sest siin koolis pole kiusamist ja õpetajad on sõbralikud.

Virko: Paneksin "4", sest alati saab paremini.

9. klasside klassijuhatajad

6. lennu klassijuhatajad on Maris Raudsepp, Silva Jürisoo ja Jaanus Moppel.

Milline oli teie klass 5 aastat tagasi, milline on praegu?

Kaire: Mina olen selle klassi juhataja alles 1 aasta olnud.

Maris: 5. klassis olid nad parajad rüblikud, kes ei püsinud pudeliski paigal. Täna on nad aga iseseisvad noored, kes vastutavad oma tegude eest ning teavad, kuhu tahavad elus jõuda ja mida tuleb selleks teha. Unistused on neil suured ja hoian neile kõigile põialt nende täitumisel. Olen uhke nende õpitulemuste üle ja kui meil on olnud vaja midagi ühiselt ära teha (eriti meeolukad on olnud meie ägedad tantsukavad ja koolis õõbimised), siis kõik on koostöös ära tehtud.

Silva: Sain 5 aastat tagasi üle pika aja nii väikeste õpilaste klassijuhatajaks. Teadsin seda juba mais, mil käisin nendega koos Paide linna asutusi külastamas. Nad olid väga armsad ja oskasid õppida ning iseseisvalt tööd teha. Selle kõige eest pean tänulik olema nende esimesele klassijuhatajale õpetaja Kristale. Tundsin, et nemad võtsid mind väga hästi vastu, kutsusid isegi klassi võimlemiskavasse.

Kas nendega on olnud lihtne?

Maris: Eks kõik elukaare etapid tuleb läbida ja igast olukorrast õppida midagi vajalikku, mida elus vaja läheb. Mulle meeldib ikka öelda, et me ei eksi elus, vaid saame häid õppetunde läbi kogemuste. Olen neile pidanud lõputuid moraalkõnesid sellest, kuidas unistada tuleb alati suuremalt, kui esialgu reaalne tundub – kõik on võimalik, kui vaid ise tahta.

Silva: Meil on olnud häid ja halvemaid aegu, olen nendega koos nii rõõmustanud kui ka kurvastanud. Olen püüdnud olla neile niipalju toeks ja abiks kui see minu võimuses oli.

Kaire: Alati ei ole olnud lihtne. On tulnud ette erimeelsusi, vaidlemisi ning vahel isegi päris teravaid lahkhelisid. Kuid arvan, et oleme alati püüdnud need lahendada mõlemad osapooli arvestavalt.

Kas õpilased on selle 5 aastaga teile ka midagi õpetanud?

Maris: Kannatlikkust! Erinevus rikastab meie elu iga päev!

Kaire: Selle aastaga on juba palju õpetanud. Kõige suurem õppetund on olnud kannatlikkus.

Silva: Nad on mulle näidanud/õpetanud, et koostöö

saab toimuda ainult siis, kui mõlemad osapooled on valmis panustama. Olen saanud mõne uue teadmise jalgpallist, IT-st ja muusikast.

Kuidas iseloomustate paralleelklassi ja klassijuhatajat?

Maris: Meie suhted on olnud väga head: koostöö on sujunud lodusalt ja kõik asjad on tehtud nii hästi, kui oskasime!

Kaire: Meil on palju paralleelklasse ja klassijuhatajaid, lausa kolm. Paralleelklassid on igaüks eriline ja oma nägu, aga kõik on ääretult toredad ja mõnusad.

Silva: Paralleelid ja nende klassijuhatajad teevad enamasti paljusid asju koos (väljasõidud, ürituste organiseerimised jne). Arvan, et meie koostöö on sujunud hästi. Toimekad ja toredad õpilased ning sõbralik ja asjalik klassijuhataja.

Kuidas jääte oma klassi meenutama?

Maris: Kokkuhoidev ja asine klass, kes ei jää elus millegagi hätta. Igaüks on alati leidnud oma rolli, kuidas klassiüritustes kaasa lüüa ning oma koha leidmine elus ongi tähtis – kõik inimesed on võrdsed ja kõigile tuleb anda võimalus olla tema ise! Ma olen õnnelik, et olen saanud toetada ja jälgida nende arengut ja kasvamist. Nad kõik on minu jaoks väga kallid!

Silva: Ikka ainult heade sõnadega. Minu klassis on väga ilusad tüdrukud ja mehelikud noormehed. Mul on tõesti vedanud, et sain olla nende klassiklassijuhataja.

Kaire: Meenutama jään suure, suure tänutundega.

Õpetaja Jaanus muljetab

Et kõik ausalt üles tunnustada, tuleb alustada sellest – mind määrati viis ja pool aastat tagasi klassijuhatajaks. Tol hetkel oli klassis kolm õpilast. Algas oli lihtne, kuna olin kasvult pikem: see tekitas loodusliku üleoleku tunde. Ja üks mu teadmised ületasid ka 5.C omasid.

Nendel aastatel õnnestus mul olla poistele ka mitmete õppeainete õpetaja. See oli huvitav kogemus: suurtes klassides tunni andmine ja pisiklassis õpetamine on täiesti kaks erinevat „spordiala“. Nädalas oleme kohutunud pidevalt 6–8 tundi. Saab vist öelda, et tunneme üksteist oma kiiksudega küllaltki sügavuti.

Esimestel aastatel oli põnev poistele pidevalt jalge all ajalehti lisada (mugavustsoonist välja tõmbamine). Vahel õnnestus, vahel mitte. Ja üks ka endal: oli teistmoodi tundide ettevalmistamine.

Kui esimestel aastatel toimus meil üritusi väljaspool klaasiruumi harva, siis viimasel aastal on olnud

põnevaid väljasõite üle Eestimaa.

Ja nüüd taas – linnupojad lendavad pesast laia maailma. Loodan, et nad valivad sobiva lennutrajektoori. Selleks teile, Alari, Georg, Timo ja Vanessa, annan kaasa oma õnnistuse.

Mida õpetajad vaheajast ootavad?

ÕPETAJA KERSTI VARIK

Õpetaja Kersti, palun öelge, mis on teie lemmiktegevus suvel?

Suvel on palju tegevusi, mis mulle meeldivad, näiteks hommikuti kaua magamine või vastupidi hoopis väga varahommikul ärkamine, reisi- mine, matkamine, vabaõhuüritustel käimine jne. Aga kõige rohkem rahulolutunnet pakub mulle aiatöödega tegelemine, nii töötamine ise kui ka tulemused, mis on käegakatsutavad.

Mida või keda te suvevaheajal kõige rohkem igatsete?

Suvel igatsen vahel lund ja talve kargust, eriti liiga kuumadel suvepäevadel.

Milline on teie lemmiksöök suvel?

Suvega seostuvad ikka värsked marjad ja köögiviljad. Aga ka jäätis ja Grossi poe šašlõkk.

Foto: Keandra Ortikova

ÕPETAJA LORINA KUKK

Õpetaja Lorina, palun öelge, mida te vaheaja juures kõige enam ootate?

Vaheaeg on mulle vahelduseks tavarutiinile.

Foto: Rasmus Raudsepp

Ootan vaheaegu, et saaks koolis korrastada mõtteid, töölauda, sahtleid ja riuleid. Igal vaheajal toimub ka mõni koolitus, koostööaeg või töökoosolek – ka nendest võtan osa.

Kui palju teil vaheajast tegelikult vaba on? Kua te puhkate?

Sellele küsimusele vastamiseks peaks võtma iga vaheaja eraldi. Aga ütlen nii, et umbes üks kolmandik vaheajast on puhkamiseks. Samas pean selgitama seda, et suvel on õpetajatel puhkus, mitte suvevaheaeg. Puhkust on 56 kalendripäeva juuni lõpust augusti alguseni.

Kui te vaheajal juhtute õpilasi nägema, kas te siis väldite neid?

Vaheaegadel (ja ka suvel puhkuse ajal) õpilasi kohates ma neid kindlasti ei väldi. Olen alati öelnud, et meie koolis on väga lähedad, loovad ja andekad õpilased ning nendega vaheajal kohtumine on olnud alati meeldiv.

Milline vaheaeg meeldib Teile kõige enam?

Jõuluvaheaeg meeldib kõige rohkem. See on vaheagadest kõige pikem ning pärast seda hakkavad päevad juba pikemaks muutuma ja kevad lähemale tulema.

ÕPETAJA AIKI METSALU

Mis on teie lemmiktegevus suvel?

Mulle meeldib suvel kõige rohkem perega aega veeta rannas ja maakodus. Sa mu ti

Foto: Laura Liis Sklave

avastada kauneid paiku Eestis ning külastada erinevaid üritusi. Võimalusel viin oma mootorrattagi väikesele sõidule.

Kas olete mõelnud, et kool võiks alata varem, kui 1.septembril?

Olen mõelnud sellele, kuid arvan, et kool võiks siiski alata 1. septembril. Augustis on veel mõnusalt soojad ilmad ja miks mitte seda suve nautida nii kaua kui veel saab.

Milline on teie lemmikjook suvel? Miks?

Suvel on parimaks joogiks omavalmistatud maitsevesi.

ÕPETAJA ANNIKA TICHLER

Õpetaja Annika, palun öelge, mida te vaheaja juures kõige enam ootate?

Ootan, et saaks natuke puhata.

Kui palju teil vaheajast tegelikult vaba on? Kaua te puhkate?

Õppeaasta keskel olevad vaheajad on õpetajal tööaeg, kuid mõnel päeval on õpetajal võimalus tööd teha vabalt valitud kohas. Õpetaja puhkab suvel 56 päeva.

Foto: Rasmus Raudsepp

Kui te vaheajal juhtute õpilasi nägema, kas te siis väldite neid?

Olen juhtunud neid nägema ja kindlasti ei väldi neid.

Milline vaheaeg meeldib Teile kõige enam?

Suvevaheaeg, sest siis on ka õpetajatel pikk puhkus.

ÕPETAJA KRISTI PÄRT

Õpetaja Kristi, palun öelge, mis on teie lemmiktegevus suvel?

Mulle meeldib viibida looduses. Naudin muldas sonkimist ja taimede eest hoolitsemist.

Mida või keda te suvevaheajal kõige rohkem igatsete?

Suvevaheajal püüan puhata ja teha asju, mida töö ajal teha ei saa. Vahel, kui tuleb mõni vahva idee, siis olen kurb, et ei saa seda kohe järgmisel päeval oma kolleegidega jagada.

Milline on teie lemmiksöök suvel? Miks?

Minu lemmiksöögiks suvel on vaniljejäätis ja arbuus. Neid võin süüa lõputult.

Foto: Keandra Ortikova

Toimekat ja tegusat koolivaheaega kõigile ning kohtumiseni sügisel!

9. klasside näpunäited

6. lennu 10 näpunäidet põhikoolis suurepäraselt hakkama saamiseks.

1. Ole tunnis tähelepanelik.
2. Hoi a õpetajatega häid suhteid.
3. Leia tasakaal kooli ja vaba aja vahel, sest puhkamine on sama tähtis kui õppimine.
4. Jälgi oma hindeid ning hoi a neid korras.
5. Ole füüsiliselt aktiivne, tegele spordiga.

6. Naudi teekonda, mille pead põhikoolis läbima – see on ainuke võimalus, sest järgmine teekond on uus ja pakub järgmisi vahvaid elamusi.

7. Pinguta koolis, sest haridus on Sinu tuleviku investeering.

8. Puudu võimalikult vähe tundidest, vastasel juhul võid endale teha karuteene.

9. Püüa veeta telefonis võimalikult vähe aega – lase ajal puhata.

10. Planeeri oma aega targalt ja harjuta aja planeerimist, sest see on koolis üheks edu aluseks.

Näpunäited kogusid kokku õpilasesinduse president Karl Erik Kirss ja asepresident Jasper Alla

SUVE SÕNARÄGASTIK

VAHEAEG

SUVI

PÄIKE

SOE

LILLED

MAASIKAD

UJUMINE

RAND

JÄÄTIS

PÄEVITAMINE

GRILLIMINE

PUHKUS

FESTIVALID

LIBLIKAD

PUTUKAD

LILLED

LAAGRID

JAANIPÄEV

P H L S J P V E P Q S V D D V
H U U T O E N K Ä I Z A A I E
S V T V Z I O G E T T H K L Ä
I U M U M Z D S V I I E I A P
S Q K U K L U Q I G N A S V I
H K J H R A N D T O L E A I N
Y U N Q U U D O A B Q G A T A
A U R A I P D C M B B L M S A
C E N I M I L L I R G I L E J
J S K C F R X P N F N L F F P
C Ä N B D A U A E J D L Q V T
D Q Ä E K I Ä P Q C H E D L B
H C A T L I B L I K A D P Y R
O A N D I R G A A L V D Z R K
L K H J L S F V Q H Z Y I O C

Littera 23 toimetus:

Andra Miia Vaher, Mirjam Kalmus, Mia-Mai Kirss, Keandra Ortikova,
Rasmus Raudsepp ja Laura-Liis Sklave.